

Panium — Lamba Ta Takwas

Bitu kan Layi na Uku

Jeff Pippenger

2025-03-17

Seleucus III Ceraunus ya yi mulki na ɗan gajeren lokaci a matsayin sarki daga 226 zuwa 223 K.H.K. kafin a kashe shi ko kuma ya mutu a farkashin yanayi masu rudani. Seleucus III shi ne wanda ya gabaci Antiochus III kai tsaye. 'Yan'uwan nan biyu suna wakiltar “'ya'yan” da ake magana a kansu a aya ta goma, kuma suna wakiltar Reagan da Bush a shekara ta 1989.

Amma 'ya'yansa za su tashi da kafi, su tattara tarin manyan rundunoni; ɗaya kuwa tabbatacce zai zo, ya yi ambaliya, ya ratsa ta cikinsu; sa'an nan zai komo, ya sake tashi da kafi, har zuwa ga kagararsa. Daniyel 11:10.

Aya ta goma ita ce layi na uku, kuma tana wakiltar “lokacin karshe” a shekarar 1989. Tana da alaƙa da aya ta arba'in ta sura ta goma sha ɗaya da kuma Ishaya takwas aya ta takwas. Haɗin waɗannan ayoyi uku yana nuna cewa aya ta goma sha ɗaya tana wakiltar yaƙin Ukraine na yanzu, tare da Putin da Zelenskyy a matsayin abokan gaba da aka wakilta a Yaƙin Raphia da aka gabatar a aya ta goma sha ɗaya. Aya ta goma sha biyu tana bayyana abin da ya biyo bayan yaƙin Ukraine da kuma makomar Putin. Ayoyi na goma sha uku zuwa goma sha biyar su ne yaƙin Panium.

Jigon aya ta goma shi ne “lokacin karshe,” kuma daidai da ka'idodin da suke da alaƙa da buɗe gaskiya a “lokacin karshe,” ayar, ko da yake aya guda ce kaɗai, tana ɗauke da tarin layukan annabci da aka wakilta a cikinta. Aya ta goma tana nuna farkon boyayyen tarihin aya ta arba'in, wadda ke nuna farkon motsin mala'ika na uku da kuma hatimce dubu ɗari da arba'in da huɗu.

Aya ɗin yana haɗa zamani bakwai na Lawiyawa ashirin da shida kamar yadda aka tantance su a cikin wahayin da ya fara a Ishaya sura ta bakwai. Wannan haɗin yana nuna haɗewar allahntaka da ɗan'adam, wadda ita ce cikas asirin ibada ta allahntaka a lokacin busar kaho na bakwai, wanda shi ne annoba ta uku ta Musulunci.

Ayarsa tana nuna 1989 a matsayin lokacin karshe, kuma tare da alaƙarta da sau bakwai na Littafin Firistoci ashirin da shida, tana haɗa ainihin gaskiyar William Miller, da tawaye na 1863. Ayar tana fara boyayyen tarihin aya ta arba'in. Saboda haka, muhimmin ɓangare ne na ƙaruwa cikin ilimi da ke zuwa a lokacin karshe a 1989 kuma tana fara kwatancin annabci na abubuwan da suke a waje waɗanda suka ƙunshi boyayyen tarihin aya ta arba'in, kuma ta wurin alaƙarta da sau bakwai tana kuma bayyana abubuwan da suke a ciki a cikin tarihin da yake tsakanin 1989 da dokar Lahadi.

Lambar goma alama ce ta gwaji, kuma dangantakar ayoyin da wahayin Ishaya bakwai, wanda ya nanata fahimtar gaskiya.

Gama shugaban Suriya shi ne Dimashku, shugaban Dimashku kuwa shi ne Rezin; kuma cikin shekara sittin da biyar za a karya Ifraimu, har ba zai ƙara zama al'umma ba. Shugaban Ifraimu kuwa shi ne Samariya, shugaban Samariya kuma ɗan Remaliya ne. In ba za ku gaskata ba, lalle

ba za a kafa ku ba. Ishaya 7:8, 9.

Ba za a kafa ku ba idan ba ku gaskata cewa “kai” yana wakiltar birni mai mulki (Samariya da Dimashku) da kuma sarki (Rezin da Peka dan Remaliya). Idan ba ku fahimci waɗannan alamomi uku masu musanyawa ba, a cikin mahallin Ishaya sura ta takwas, aya ta takwas, (wadda ita ce wannan wahayi ɗaya da na sura ta bakwai) to ba za ku iya gane Putin da Rasha a matsayin sarkin kudu ba a ayoyi na goma sha ɗaya zuwa goma sha biyar.

Yanzu fa, ga shi, Ubangiji zai kawo musu ruwan kogin, masu ƙarfi da yawa, wato sarkin Assuriya, da dukan ɗaukakarsa; zai kuma hau kan dukan rafukansa, ya wuce dukan gābunansa. Zai ratsa ta Yahuda; zai cika ya malala ya ketare, har ya kai ga wuya; kuma shimfidar fikafikansa za ta cika faɗin ƙasarka, ya Immanuwel. Ishaya 8:7, 8.

Jigon aya ta goma shi ne wani tsari na gwaji mai matakai uku wanda yake farawa a lokacin ƙarshe kuma yake kaiwa ga rufe ƙofar jarabawa a dokar Lahadi.

Sai ya ce, Ka tafi hanyarka, Daniyel: gama an rufe waɗannan kalmomi, an kuma hatimce su har zuwa lokacin ƙarshe. Mutane da yawa za a tsarkake su, a mai da su farare, a kuma gwada su; amma mugaye za su aikata mugunta: kuma babu ɗaya daga cikin mugaye da zai fahimta; amma masu hikima za su fahimta. Daniyel 12:9, 10.

A “lokacin ƙarshe” an “bude” littafin Daniyel, kuma wani tsarin gwaji mai matakai uku, kamar yadda aka wakilta ta wurin “an tsarkake su, aka sa su fari, aka kuma gwada su,” ya fara. “Masu hikima” suna fahimta, “mugaye” kuwa ba sa fahimta. Rashin fahimtarsu, kamar dai rashinsu na mai a misalin budurwai goma, shi ne yake jawo hallakarsu.

Mutanena suna hallaka saboda rashin sani: domin ka ƙi sani, ni ma zan ƙi ka, har ba za ka ƙara zama firistina ba: da yake ka manta da dokar Allahnka, ni ma zan manta da ‘ya’yanka. Hosea 4:6.

Kalmomin nan, “Mutanena,” na nufin jama’ar alkawari, kuma waɗannan mutanen alkawari za a ƙi su kuma a hallaka su saboda “rashin sani.” Dokar Lahadi a Amurka ita ce alamar hanya inda ake mantawa ko tunawa da abubuwa. Ka tuna da ranar Asabbaci ita ce gaskiyar yanzu a wannan lokaci. A can ne ake tuna karuwar Taya. A can ne Allah yake tuna zunuban Babila a cikin Ru’ya ta Yohanna.

Sai na ji wata murya kuma daga sama, tana cewa, Ku fito daga cikinta, ya mutanena, domin kada ku yi tarayya da zunubanta, kuma kada ku karɓi cikin annobanta. Gama zunubanta sun kai har sama, kuma Allah ya tuna da mugayen ayyukanta. Ku sāka mata kamar yadda ta sāka muku, ku ninka mata sau biyu gwargwadon ayyukanta: a cikin ƙoƙon da ta cika, ku cika mata ninki biyu. Ru’ya ta Yohanna 18:4–6.

A nan ne ake yanke ‘ya’ya, wato tsararraki na ƙarshe na annabci na Adventism ɗin Laodiceya. A nan ne waɗanda Daniyel ya kira “mugaye” suke bayyanar da cewa sun “manta” da dokar Allah, kuma ɓangaren dokar Allah da suka manta shi ne ƙa’idoji ko dokokin annabcin Allah. Mahallin a fili yake cewa ba su da “sani” wanda ake ƙaruwa da shi sa’ad da aka bude littafin Daniyel. Daniyel yana bambanta “masu hikima” da “mugaye,” kuma Yesu yana bambanta “budurwai masu hikima”

da “budurwai marasa hikima.” Amos ya bayyana irin wannan rukuni a matsayin “kyawawan budurwai,” wato waɗanda ba sa iya samun saƙon annabci da gabas, arewa, da tekuna suke wakilta.

Ga shi, kwanaki na zuwa, in ji Ubangiji Allah, da zan aiko da yunwa a cikin kasar, ba yunwar abinci ba, ba kuma kishirwar ruwa ba, sai dai ta jin maganganun Ubangiji: Kuma za su yi yawo daga teku zuwa teku, daga arewa har zuwa gabas, za su ruga suna komo suna tafiya don neman maganar Ubangiji, amma ba za su same ta ba. A ranar nan kyawawan ‘yanmata da samari za su suma saboda kishirwa. Waɗanda suke rantsewa da zunubin Samariya, suna cewa, Allahnki, ya Dan, yana raye; kuma, Hanyar Beyersheba tana raye; su ma za su fādi, ba kuma za su sāke tashi ba har abada. Amos 8:11–14.

Saƙon da ba za su iya samu ba ana wakilta shi ta wurin inda suke nema sa’ad da suke “yawo daga teku zuwa teku, kuma daga arewa har zuwa gabas.” Amos ya ce waɗannan “kyawawan budurwai” suna cikin “yunwa” ta jin “Maganar Ubangiji,” kuma cewa “a wannan rana za su yi ta gudu nan da can domin neman maganar Ubangiji, amma ba za su same ta ba.” Saƙon da aka buɗe hatiminsa daga littafin Daniyel a ƙarshen zamani a shekara ta 1989, cikin cikas aya ta arba’in da kuma aya ta goma ta sura ta goma sha ɗaya, an taƙaita shi a cikin ayoyi biyu na ƙarshe na sura ta goma sha ɗaya.

Amma labarai daga gabas da kuma daga arewa za su firgita shi; saboda haka zai fita da babban fushi domin ya hallaka, ya kuma shafe mutane da yawa kaƙaf. Kuma zai kafa alfarwoyin fādarsa tsakanin tekuna a kan tsattsarkan dutse mai ɗaukaka; duk da haka zai kai ga ƙarshe, ba kuwa wanda zai taimake shi. Daniyel 11:44, 45.

Budurwai marasa hikima, kyawawa, da mugaye waɗanda ba su da mai, saƙon gabas, arewa, da tekuna, waɗanda suka ƙi sani da alkawarin Allah da Dokarsa, Allah yana tuna da su a lokacin dokar Lahadi. Yaƙe-yaƙe uku ne aka wakilta a ayoyi goma zuwa goma sha biyar. Ina rarrabe waɗannan yaƙe-yaƙe uku zuwa tarihi uku, amma kuma su ma layi guda ne idan aka ɗauke su tare, domin aya ta goma tana buɗe “lokacin ƙarshe” sabili da haka tana ƙaddamar da tsarin gwaji mai mataƙai uku.

Aya ta goma tana da alaƙa da sau bakwai na Littafin Firistoci ashirin da shida, sabili da haka da tushen Addinin Adventism da aikin William Miller. Mataki na biyu cikin mataƙai uku gwaji ne na gani wanda ya fara sa’ad da hasken aya ta goma sha ɗaya da yaƙin Yukiren suka bayyana. Gwaji na biyu na gani ne, kuma yana wakiltar gwaji game da iyawarmu ta gane abubuwan da suke faruwa a yanzu cikin hasken Maganar annabcin Allah. Gwaji na uku shi ne Yaƙin Panium na aya ta goma sha biyar, inda aka canja sunan Simon Barjona zuwa Bitrus, ta haka kuma aka nuna hatimcewar dubu ɗari da arba’in da huɗu gab da ƙarewar lokacin jinkai a dokar Lahadi ta aya ta goma sha shida.

Sa’ad da muka yi la’akari da bayyanar Antiochus Magnus a cikin kowane yaƙe-yaƙe uku da aya ta goma, ta goma sha ɗaya, da ta goma sha biyar suka wakilta, muna kuma ganin a tarihin aya ta tara zuwa ta goma sha shida tashin da faɗuwar annabcin ƙarya na annabcin Littafi Mai Tsarki.

Ayoyi na ɗaya zuwa huɗu sun bayyana tashi da faɗuwar ikon macijin. Ayoyi na tara da goma kuma sun nuna shekarun 1798 da 1989 bi da bi, kuma ta haka ayoyi na tara zuwa goma sha shida

sun bayyana tashi da fāḍuwar annabin ƙarya. Ayoyi na arba'in zuwa arba'in da biyar suna wakiltar tashi da fāḍuwar dabbar. Ayoyi na tara da goma kuma suna daidaita da lokuta biyu na “ƙarshen zamani” da ke cikin aya ta arba'in, wato a 1798 da 1989.

‘Yar’uwa White ta sanar da mu a fili cewa, rashin fahimtar “lokacin ƙarshe” yana haifar da ruḍani game da inda ya kamata a yi amfani da annabce-annabcen.

“Mutane da yawa suna yin irin wannan abu a yau, a shekara ta 1897, domin ba su sami ƙwarewa a saƙon gwaji da ke ƙunshe cikin saƙonnin mala'iku na fari, na biyu, da na uku ba. Akwai waɗanda suke binciken Nassosi domin neman hujja cewa waɗannan saƙonni har yanzu suna nan a gaba. Suna tattara gaskiyar saƙonnin, amma sun kasa ba su matsayinsu da ya dace a cikin tarihin annabci. Saboda haka irin waɗannan suna cikin haɗarin batar da mutane game da tantance inda ya kamata a saƙonnin su kasance. Ba su gani kuma ba su fahimci lokacin ƙarshe ba, ko lokacin da ya kamata a tantance saƙonnin. Ranar Allah na zuwa da takun sawu na 6oye, amma masu hikima da manyan mutane na zato suna ta surutu game da ‘ilimi mafi girma’ wanda suke zaton ya samo asali ne daga mutane masu iyaka. Ba su san alamu na zuwan Almasihu ba, ko na ƙarshen duniya.” Sermons and Talks, juzu’i na 1, 290.

Jigon aya ta goma shi ne “lokacin ƙarshe,” kuma akwai “lokutan ƙarshe” da dama da aka fayyace a sura ta goma sha ɗaya. Idan ba ku “gani kuma kuka fahimta” “lokutan ƙarshe” a sura ta goma sha ɗaya ba, ba za ku san lokacin da za ku “daidaita saƙonnin” ba. Ta ce, “akwai waɗanda suke binciken Nassosi,” kuma kamar yadda yake ga dukan annabawa, kalmominta suna magana ne game da kwanaki na ƙarshe; saboda haka, a kwanaki na ƙarshe, waɗanda take bayyana su rukuni ne da ba su fahimci lokacin ƙarshe ba, don haka su ma su ne “kyawawan budurwai” na Amos waɗanda suke faɗuwa ba kuma su ƙara tashi ba har abada.

A cikin sura ta goma sha ɗaya, aya ta ɗaya, Darius da Cyrus suna tsaye tare domin su nuna lokacin ƙarshe a shekara ta 1989. Sa’ad da Ptolemy ya tafi Babila ya kuma kai sarkin arewa bauta a Masar a shekara ta 246 K.H., abin da kuma yake wakiltar 1798 kamar yadda aka bayyana a ayoyi bakwai zuwa tara, wannan ya kasance “lokacin ƙarshe.” Aya ta goma ita ce “lokacin ƙarshe” a shekara ta 1989.

1798 shi ne ƙarshen shekaru dubu biyu da ɗari biyar da ashirin na warwatsawa a kan masarautar arewacin Isra’ila, wanda ya fara a 723 K.H. Shekaru dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin daga baya, a 538, papacy ta yi mulki na tsawon shekaru dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin har zuwa 1798. 1798 “lokacin ƙarshe” ne, gama shi ne ƙarshen sau bakwai, haka kuma na shekaru dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin, da kuma na shekaru dubu ɗaya da ɗari biyu da casa’in na sura ta goma sha biyu ta Daniyel. 1798 “lokacin ƙarshe” ne, sabili da haka 538 ma “lokacin ƙarshe” ne. 538 shi ne ƙarshen shekaru dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin da arna suka tattake Wuri Mai Tsarki na Allah da rundunarsa, wanda ya gabaci papacy wajen yin wannan aiki ɗaya na tsawon daidai wannan adadin lokaci.

538 yana wakiltar ba papacy iko, kuma ta haka yana kuma wakiltar sake ba papacy iko a lokacin dokar Lahadi. Dokar Lahadi tana bayyana “lokacin ƙarshe.” Saboda haka, aya ta goma sha shida, haka kuma aya ta ɗaya, bakwai zuwa tara, da aya ta goma, dukansu suna nuna “lokacin ƙarshe.”

Wadanda suka san inda za a sanya sakonnin ne za su fahimci wannan gaskiya. Pompey ya cika aya ta goma sha shida sa'ad da ya kwace Urushalima. Julius Caesar, Augustus Caesar, da Tiberias Caesar suka biyo bayansa. Haihuwar Yesu ta kasance "lokacin karshe," kuma ta faru ne a zamanin Augustus Caesar.

Sa'an nan kuma wani mai karɓar haraji zai tashi a matsayinsa a cikin da'ukakar mulkin; amma cikin 'yan kwanaki kaɗan za a hallaka shi, ba cikin fushi ba, kuma ba cikin yaƙi ba. Daniyel 11:20.

Aya ta ashirin ta kara cikin jerin "lokacin karshe" a sura ta goma sha ɗaya, haka kuma Tiberiyas Kaisar wanda ya yi mulki a lokacin gicciye Almasihu.

Kuma a matsayinsa wani kasƙantaccen mutum zai tashi, wanda ba za su ba shi darajar mulkin ba; amma zai zo cikin salama, ya kuma mallaki mulkin ta wurin yaudara da lallashi. Kuma da karfin ambaliya za a shafe su daga gabansa, a kuma karya su; haka ma shugaban alkawari. Daniyel 11:21, 22.

Gicciye yana tsaye a tsakiyar makon annabci wanda Almasihu ya zo ya tabbatar da shi tare da mutane da yawa.

Kuma zai tabbatar da alkawari tare da mutane da yawa na mako guda ɗaya; kuma a tsakiyar makon zai sa hadaya da baiko su ƙare, kuma saboda yaɗuwar abubuwan ƙyama zai mai da shi kufai, har zuwa ƙarshe, kuma abin da aka ƙaddara za a zubo a kan wanda aka mai da kufai. Daniyel 9:27.

A tsakiyar makon, muna da mafari da ƙarshe domin farkon kwanaki dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin sun ƙare daidai a inda kwanaki dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin na gaba suka fara. Makon ya yi daidai da lokuta bakwai na warwatsewa a kan mulkin arewa, wanda ya wakilci duka arna da papalism suna tattake Wuri Mai Tsarki da runduna.

Sa'an nan na ji wani mai tsarki yana magana, sai wani mai tsarki kuma ya ce wa wancan mai tsarkin da yake magana, Har yausha ne wahayin game da hadaya ta kullum, da laifin tawayen da ke kawo kufaitarwa, da ba da Wuri Mai Tsarki da rundunar duka biyu a tattake su a ƙarƙashin ƙafa? Daniyel 8:13.

538 "lokacin karshe" ne, kuma ya yi daidai da gicciye, wanda shi ma ƙarshen wani zamani na annabci ne. 538 da gicciyen suna ba da shaidu biyu cewa duka farkon da ƙarshen wani annabci ana yi musu alamar annabci a matsayin "lokacin karshe."

Ayoyi na ashirin da ɗaya da na ashirin da biyu, aya ta ashirin, aya ta goma sha shida, aya ta goma, ayoyi na bakwai zuwa tara, da kuma aya ta ɗaya, duk suna nuna "lokacin karshe." Aya ta ashirin da uku tana bayyana ƙawancen da Yahudawan Maccabee suka yi da arna Roma tsakanin 161 zuwa 158 K.H. Tarihin Daular Hasmonean tun daga yaƙinsu na farko har zuwa ƙarshensu a halakar Urushalima a 70 A.H. yana wakiltar Furotestocin ridda a cikin Amurka, farawa a 1844, ƙarshen annabcin lokaci, sabili da haka "lokacin karshe," yana kuma ƙarewa da dokar Lahadi kamar yadda 70 A.H. yake wakilta.

Aya ta ashirin da uku tana bayyana “lokacin ƙarshe” a shekara ta 167 K.H. a yaƙin Modein, haka kuma a shekara ta 70 A.H., duka biyun suna wakiltar 1844 da kuma dokar Lahadi bi da bi. Aya ta ashirin da uku, ayoyi na ashirin da ɗaya da ashirin da biyu, aya ta ashirin, aya ta goma sha shida, aya ta goma, ayoyi na bakwai zuwa tara, da kuma aya ta ɗaya, duk suna nuna “lokacin ƙarshe.”

Aya ta ashirin da huɗu ta nuna fifikon mulkin Roma ta arna na shekaru ɗari uku da sittin, ta haka tana nuna farkon a shekara ta 31 K.H.K. da kuma ƙarshe a shekara ta 330 a matsayin “lokacin ƙarshe.” Aya ta ashirin da bakwai da aya ta ashirin da tara suna nuna duka farkon da kuma ƙarshen wannan lokaci; saboda haka aya ta ashirin da huɗu, aya ta ashirin da bakwai, aya ta ashirin da tara, aya ta ashirin da uku, ayoyi na ashirin da ɗaya da ashirin da biyu, aya ta ashirin, aya ta sha shida, aya ta goma, ayoyi bakwai zuwa tara, da kuma aya ta ɗaya, duk suna nuna “lokacin ƙarshe.”

Aya ta talatin da ɗaya ta nuna shekara ta 538 lokacin da aka kafa ƙazamin abin nan mai kawo kufai, kuma ayoyi na talatin da shida da na arba’in suna nuna shekara ta 1798 a matsayin “lokacin ƙarshe.” Shekara ta 538 a aya ta talatin da ɗaya, da shekara ta 1798 a ayoyi na talatin da shida da na arba’in, da kuma ayoyi na ashirin da bakwai da na ashirin da tara, aya ta ashirin da huɗu, aya ta ashirin da uku, ayoyi na ashirin da ɗaya da na ashirin da biyu, aya ta ashirin, aya ta goma sha shida, aya ta goma, ayoyi na bakwai zuwa na tara, da kuma aya ta ɗaya—duk suna nuna “lokacin ƙarshe.”

An ambaci “lokacin ƙarshe” sau goma sha uku kafin aya ta arba’in da ɗaya, wadda ita ce dokar Lahadi, da kuma wani “lokacin ƙarshe,” kamar yadda yake a aya ta arba’in da biyar lokacin da fafarma zai kai ga ƙarshensa ba tare da wanda zai taimake shi ba. Sau goma sha biyar ne aka kafa “lokacin ƙarshe” a cikin sura ta goma sha ɗaya. Jigon aya ta goma shi ne “lokacin ƙarshe.” Yana wakiltar gaskiyoyin da aka warware hatiminsu a lokacin hatimtar mutum dubu ɗari da arba’in da huɗu.

Za mu ci gaba a talifi na gaba.